

гора. Тамъ българскиятъ подписъ е предаденъ само на гръцки (ὁπέρραφε δὲ βουλγαριστὶ καὶ Μακάριος ἱερομόναχος ἡγουμένος τοῦ Ζωγράφου); текстътъ се отклонява доста отъ оригинала.

За автентичността на съдържанието на акта сега не може да има съмнение. Свидетелитѣ, които сж приподписали акта, сж били действителни исторически лица отъ втората половина на X в. Въ общата светогорска кондика, която се съхранява въ Карея и въ която е помѣстенъ уставътъ на светогорскитѣ манастири отъ 972 г., личатъ имената на повечето отъ свидетелитѣ на нашия актъ. Протѣтъ Тома стѣпилъ въ длъжностъ въ 980 год. (Γεδεών, 'Ο Ἅθως, стр. 321), т. е. въ сжщата година, въ която той е приподписалъ и нашия актъ. Другитѣ свидетели, като Павелъ Ксиропотамски, Гаврилъ Кутлумушки, Илия, Антоний, Козма, Николай и др. се поменаватъ въ кондиката въ актове сѣ отъ това време. Въ светогорския типикъ отъ 972 г. зографски игуменъ е билъ Георги Зографътъ (Γεώργιος ὁ Ζωγράφος). Десетина години по-късно, въ нашия актъ отъ 980 г. за зографски игуменъ се подписва Макарий.

Явява се само въпросъ, да ли нашиятъ актъ е запазенъ въ своя първообразенъ видъ или той е по-късенъ, наистина старъ, но сѣ по-късенъ преписъ, напр. отъ XII в. (срв. Νέος ἐλληνομνήμων, IX, 120 бележка), за това има да се произнесатъ вещи палеографи елинисти. Но че той не е преписъ отъ XIV в., както допусчатъ това Ягичъ (Зографское Евангеліе, стр. XXI на увода) или Лавровъ (Палеографическое обозрѣніе кирилловскаго письма, 26), това свидетелствува самото гръцко писмо пѣкъ и подписътъ на Макария. Въ палеографско отношение подписътъ на Макария не се посрѣща съ употребяваното презъ XIV в. писмо въ зографскитѣ рѣкописи и съдържа по-старинни навици: на първо мѣсто глаголската буква ѣ (—т) въ думата **исѣвниѣ**; на второ мѣсто — употребата на **ѣ** въ реални или мними отворени срички: **зѣграфѣскы, подѣписхѣ**; на трето мѣсто — употребата на **ѣ**: **зѣграфѣскы**; на пето мѣсто — архаичниятъ раздѣлителенъ знакъ, двоеточіето. Зографскиятъ игуменъ Макарий отъ XIV в. (1347 г.) се подписва съвсѣмъ друго-яче: **Изографа царскаго манастира Макаріе іеромонахъ подѣписхѣ** (Прил. Виз. Врем. XVII, 287). И да допуснемъ, следвателно, че актътъ представя преписъ отъ малко по-късно време, пакъ трѣбва да приемемъ, че оригиналтътъ е носѣлъ български подписъ на зографския игуменъ, както за това